

Gróf Khuen-Héderváry Károly meghalt.

(Budapesti tudósítók telefonbeszélése.)

A magyar politikai életnek egyik erős oszlopa dőlt ki. Gróf Khuen-Héderváry Károly szombaton hajnalban Budapesten meghalt. Határozott, markáns egyénisége a politikai küzdőtéren sokszor középpontja volt a leg-szenvedélyesebb harcoknak, de nyugodt modorával, derűs optimizmusával a gyűlölködést politikai ellenfelei részéről is távol tudta tartani személyétől. A választójogi bizottságban, amelynek elnöke volt, szükség lett volna az ő tapasztalt, körültekintő irányítására. Elhunytával a nemzeti munkapártot, amelynek megalapítója és elnöke volt, súlyos gyász, a magyar közéletet pedig fájdalmas veszteség érte.

Gróf Khuen-Héderváry hatvankilenc éves volt és a legmagasabb királyi kitüntetések birtokosa. Már huszonöt év előtt megkapta az aranygyapjap-rendet, mint báró a ritkos tanácsosságot, mint többszörös magyar miniszterelnök pedig megkapta a Szent István-rend nagykeresztjét és a vas-korona-rend 1. osztályát. A IV. Károly király trónraléptét jelentő díszküldöttségnek ő volt a vezetője a német udvaroknál s az udvar kegyét és kitüntetését sok más formában is élvezte.

A háború alatt igen áldásos és nagyarányú társadalmi munkát folytatott. Elnöke volt a Kárpáti bizottságnak és nagyrészt az ő munkásságának is volt köszönhető, hogy az elpusztult kárpáti falvak felépültek. Nagy munkát fejtett ki a katonasírok rendezésén is és a Vörös félhold révén állandóan összeköttetésben volt Konstantinápolyal.

Nyolc nappal ezelőtt kezdett betegeskedni. Szlavóniai birtokán járt és az uton megfázott. Előbb influenzát, majd infekciós tüdőgyulladást kapott, amely azonban normális lefolyásúnak látszott. Csak pénteken mutatkozott szívgyengeség; kezelőorvosa, Lummitzer tanár ekkor sem aggodalmoskodott. Éjszakára azonban állapota válságosra fordult. Lummitzer tanár, kezelő orvosa megjelent a betegnél, de már nem segíthetett rajta. Éjjel fél négy órakor minden agónia nélkül következett be a halál. A halálközeli betegsége ott volt a kiváló politikus neje: gróf Khuen-Héderváry Károlyné és fia, ifjabb gróf Khuen-Héderváry Károly.

Másik fia, gróf Khuen-Héderváry Sándor, a kit táviratilag értesítettek a gyászbeszéről, vasárnap érkezik meg Berlinből.

Holttestét hétfőn délután 3 órakor fogják beszentelni az Akadémia oszlopcsarnokában, azután a holttestet Hédervárra szállítják, ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Tisztviselők nagygyűlése Szegeden az egységes munkaidőért.

(Saját tudósítónktól.) Megírta annak idején a *Délmagyarország*, hogy nagyarányú mozgalmat indítottak Szegeden a tisztviselők az egységes hét órai munkaidő kivívásáért. A mozgalmat a Tisztviselők és Alkalmazottak Országos Szövetségének szegedi szervezete kezdeményezte és a Feminista Szegedi Egyesülete közösen készítette elő. Mindkét egyesület három-három tagból álló bizottságot delegált, amely permanens ülések keretében irányította a teendőket.

A fenti két egyesület hatos delegált bizottsága az eddigi előkészületek során szükségesnek tartotta egy „*Szociális Bizottság*” létesítését is, amely a tisztviselők és nőtisztviselők panaszait felveszi és azok elintézésére vállalkozik. Olyan esetekben, amikor egyes cégeknél, vagy vállalatoknál tisztviselőket hibájukon kívül anyagi károsodás éri, a két egyesület ügyvése ingyenes jogi tanácsban részesíti az illetőket, ha ezek az esetből a szociális bizottságnál jelentést tesznek. A bizottság minden csütörtökön este 7-től 8 óráig hallgatja meg a panaszokat a Feminista Egyesület helyiségében.

Az egységes munkaidőért való mozgalom csak úgy járhat teljes sikerrel, ha a tisztviselők kellőképpen átértik maguk is ennek fontosságát és azt a szolidaritás és a szervezkedés minden erejével támogatják. Sok rosszul fizetett tisztviselőnél anyagilag is nagyjelentőségű lesz a hét órai egységes munkaidő kiküzdése, mert az azonfelüli szolgáltatásért külön óradíj illeti majd meg a tisztviselőket. A mozgalom sikerének érdekében a két egyesület nagygyűlést rendez Szegeden, amelyre Budapestről le fog jönni dr. Kunfi Zsigmond, az országos nevű szocialista publicista és író, a Tisztviselők és Alkalmazottak Országos Szövetségének elnöke, továbbá Gergely Janka, a Nőtisztviselők Or-

Budapestről telefonálta tudósítónk: A munkapárt szombaton este értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy külön-gyászjelentést adnak ki gróf Khuen Hédervári haláláról. A koporsónál gróf Tisza István fog beszélni, Héderváron a temetésen a párt képviseltetni fogja magát.

szágos Egyesületének elnöke. Ezen a nagygyűlésen a budapesti előadók megvilágítják majd a mozgalom célját, beszámolnak az eddigi eredményekről és az itteni szervezés munkáját is elősegítik. A nagygyűlés pontos idejét később fogják csak nyilvánosságra hozni.

A „Magánalkalmazott” című budapesti szaklap a szegedi tisztviselők mozgalmaról legutóbbi számában a következőket írja:

— Erélyes akciót kezdeményeztek az egységes hétórás munkaidő végleges bevezetéséért a szegedi kartársaink és a tisztviselők ezirányú akcióját a Tisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének szegedi fiókja vezeti. A szegedi tisztviselők jelenlegi osztott munkaidő mellett ott egyes vállalatok és intézetek 10—11 órát is dolgoztattak naponta alkalmazottaikkal, a nélkül hogy a hivatalos órán felüli munkáért egy fillér különdíjazást is fizettek volna. A biztosító-intézeteknél és a gyáraknál, ahol az üzem teljesen szünetel, reggel 8 órától egy-két óra megszakítással este 7—8 óráig kell dolgozni a tisztviselőknél. Számos kisebb vállalatnál vagy magáncégnél még jobban burjánzik ez a rendszer. Növeli a tisztviselők ekeseredését az a körülmény, hogy sok helyen nincsen rendes világítás, szűkében vannak a fűtőanyagoknak és sőt, fűtetlen helyiségekben dolgoztatják az alkalmazottakat, akik munkaerejükön kívül így egészségüket is áldozzák szűkös megélhetésükért. Az egységes hétórás munkaidő behozataláért harcolnak tehát szegedi kartársaink is és a háborúra való tekintettel a feltorlódtott munka elvégzését úgy akarják biztosítani, hogy a hét órán felül végzett munkáért a különórás rendszerét akarják. A mozgalom megszervezésére kiküldött kilences bizottság az összes szegedi

Évfordulón.

Ruhám fehér volt. Tiszta lánggal égett,
Mint fényes csillag, két sötét szemem!
Lelkem aludt, mint pihegő kis gyermek
És halk nótákat muzsikált szívem.

Jöttem feléd! Így láttál meg először,
Olyan csöndes volt kiesi szobám.
A Csipkerózsza halk meséje szállt ráuk,
Krizantémumok hűvös illatán.

Zenült a csönd, amikor odatettem
Erős kezembe két fehér kezem;
Az álomtündér, lásd, akkor hagyott el
S a valóság jár azóta velem!

De néha mégis, esőndes őszi estén,
Ha két karod simogatva fon át,
Kiesi szobámnak régi halk meséit
Gyermekmeséllyal álmodom tovább!...

Korölyné Távolgy Margit.

Szilvettek.

Írta: Sipos Iván.

A második anyám olyan szép, mint a püspöktemplomnak az a képe, amely elé az édesanyámmal jártam imádkozni. Haja fekete, szinte acélkébe játszó. Az arca sima és olyan üde, mint a messziről hozott fehérrózsák, amelyek a kertünkben nyílnak. Apa azt mondta rá: érett asszony; ez valami nagyon szép lehet. Termete nyulánk, magas, a válla, melle, karjai gömbölyűek, mint a karambolgolyók a kávéházban. A kezei picikék, fehérek; vékony, hosszú ujjai vannak és a körmei rózsaszínűek. Legjobban szeretem a kezeit; ha megengedi, kétszer, háromszor is megcsókolom. De a szemei... istenem, én nagyon félek a szemektől. Amikor pajkoskodom, nem bánt, csak rámnéz hosszasan. Ilyenkor rettenetes az arca, mint az ég, amikor beborul. Én csakhamar elszédülök valami delejes áramtól ő pedig sietve kimegy a szobából. De akkor este nem tudok elaludni és utána gyakran rannak vizíóim.

Néha sétálni megyünk. Az utcán megfordulnak az emberek, ha látják és tisztelettel kitérnek előle. Ezt is biztosan a szemei teszik. Mondják, hogy színész nő volt és egy banketten ismerte meg az édesapám, amikor anya még élt. De én eddig sohasem mertem megkérdezni, igaz-e?

Esténként hintaszéken szokott ülni, a kályha előtt, amely parázslóan izzik, lámpát nem enged gyújtani. A mellette levő kis asztalon könyvek

vannak, furcsa fedelű és fantasztikus rajzu könyvek. Egyszer megnéztem egyet, csontvázak és szellemek vannak benne rajzolva.

Amikor én már aludni megyek, meggyújtja a vörös ernyős lámpát és sokaig olvas, néha ír is. Hallottam, amikor a szobaleány mondta: „ördögi praktikát” tanul. A cselédek is félnek a szemétől, sőt apa is. Pedig apa nagyon bátor ember; egyszer öt férfivel verekedett meg egymás után párbajban. Mégis azt mondta néhány hét előtt a második anyámnak:

— Ha van hatalom a földön, amelytől félni kell, az csak a maga két szeme lehet. De engem még ezzel sem fog legyőzni és jaj magának, ha!...

Édesanyával mindig tegeződött apa, ennek sohasem mondta másként, csak, Maga.

A második anyám azt felelte apának erre a fenyegetésére.

— Édes barátom, akkor menekülni fog. Mint a többiek. Mert maga is férfi és a férfiak egyformák mind.

Az apa az ajkába harapott, hogy kiserkedt belőle a vér. És azt vágta oda dacosan:

— Lehet, hogy a maga közelében eddig csak bábuk forogtak. De én megtanítom rá, mi a: férfi!

Anya nevetett gunyosan, apának lángba borult az arca:

— Majd fogunk még másképp is beszélni. Jó napot!

És bevágta maga után az ajtót, hogy az egész ház megrengett belé. Azóta egyszer láttam csak; azután a második anyám három napig sirt.